

ROMÂNIA
JUDEȚUL NEAMȚ
CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI TÎRGU NEAMȚ

PROIECT

HOTĂRÂRE

pentru modificarea art. 1 din HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor

Consiliul local al orașului Tîrgu Neamț, județul Neamț

Luând act de adresa nr. 3683 din 21.03.2016 a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, înregistrată sub nr. 5971/21.03.2016 și adresa 18324 din 02.09.2015 a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei;

Având în vedere prevederile:

Art. 124 din legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 8 alin.1, art. 9 alin. 3, art. 10, art. 12, art. 29 alin. 1 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;

Art. 1-2 din Legea 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult;

HG nr. 58/2008 privind recunoașterea Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Art. 874 alin. 1, art. 551, art. 861, art. 866 din Noul Cod Civil;

Art. 136 alin. 4 din Constituție;

Ținând cont de Expunerea de motive înaintată de Primarul orașului Tîrgu Neamț și Raportul de specialitate nr. 6267 din 24.03.2016 comun al Serviciului Juridic Contencios, al Serviciului Urbanism și Amenajarea Teritoriului și al Compartimentului Administrarea domeniului Public și Privat din cadrul Primăriei orașului Tîrgu Neamț;

În temeiul prevederilor art. 36 alin. 2 lit. c, art. 45 alin. 3 și ale art. 115 alin. 1 lit. b, din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Se modifică art. 1 din HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor după cum urmează: se aprobă darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren de 313 mp, teren aparținând domeniului public al orașului, identificat în anexă, parte integrantă la prezenta, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor, în vederea edificării unui magazin pentru comercializarea obiectelor de cult și carte religioasă.

Transmiterea în folosință gratuită se face pe o perioadă de 49 de ani.

Art. 2. Celelalte prevederi rămân neschimbate.

Art.3. Secretarul orașului Tîrgu Neamț va asigura publicitatea și comunicarea prezentei hotărâri instituțiilor și persoanelor interesate, prin compartimentul Administrație Publică Locală.

Inițiator,
Primarul orașului Tîrgu Neamț,
Harpa Vasilică

Avizat legalitate,
Secretar oraș,
jr. Laura Elena Maftei

PRIMĂRIA ORAȘ TÎRGU NEAMȚ

Serviciului Juridic Contencios, Administrație publică
Serviciului Urbanism și Amenajarea Teritoriului
Nr. 6267 din 24.03.2016

APROB,
Primar,
Harpa Vasilică

RAPORT DE SPECIALITATE

pentru modificarea art. 1 din HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor

Prin adresa nr. 18324 din 02.09.2015 Mitropolia Moldovei și Bucovinei se aducea la cunoștință dorința acestora de a face, în Tîrgu Neamț, un magazin bisericesc pentru obiecte și cărți bisericești, magazin ce se dorește a răspunde cerințelor de manifestare a sentimentelor religioase de către creștinii ortodocși din oraș și nu numai, ținându-se cont că orașul nostru se află într-o zonă a mănăstirilor, fiind vizitat de numeroși pelerini. Pentru acest lucru s-a solicitat atribuirea în folosință gratuită a unui teren intravilan în suprafață de 313 mp situat în orașul Tîrgu Neamț – str. Ștefan cel Mare, cu vecinătățile: N- str. Ștefan cel Mare; E- Blendea Ioan; S- teren domeniul public al orașului; V- cale de acces (teren domeniul public al orașului).

Prin HCL nr. 255/17.12.2015 Consiliul Local al orașului aprobă darea în folosință gratuită a suprafeței de 313 mp teren aparținând domeniului public al orașului, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei – Arhiepiscopia Iașilor, sub condiția atribuirii în folosință gratuită a suprafeței de 90 mp teren ce aparține Parohiei Sf. Nicolae – Humulești, către orașul Tîrgu Neamț, în vederea construirii unui sens giratoriu pentru fluidizarea traficului din zonă.

Transmiterea în folosință gratuită a celor două suprafețe de teren a fost stabilită pentru 49 ani.

Hotărârea a fost comunicată Mitropolia Moldovei și Bucovinei. Prin adresa cu nr. 3683/21.03.2016, înregistrată în instituție sub nr. 5971/21.03.2016, Mitropolia solicită din nou atribuirea în folosință gratuită, către Arhiepiscopia Iașilor, a unui teren intravilan, în suprafață de 313 mp, teren situat în Tg. Neamț, str. Ștefan cel Mare cu vecinătățile N- str. Ștefan cel Mare; E- Blendea Ioan; S- teren domeniul public al orașului; V- cale de acces (teren domeniul public al orașului), fără a fi condiționată de transmiterea în folosință gratuită a suprafeței de 90 mp teren ce aparține parohiei Sf. Nicolae – Humulești.

Motivul pe care este invocat este faptul că Parohia Sf. Nicolae – Humulești este o unitate de cult cu personalitate juridică distinctă de Arhiepiscopia Iașilor.

I. În considerentele acestui ultim alineat aducem următoarele contra-argumente, din prevederile HG nr. 58/2008 privind recunoașterea Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, și anume:

Art.43 - Parohia este comunitatea creștinilor ortodocși, clerici și mireni, situată pe un anumit teritoriu și subordonată Centrului eparhial din punct de vedere canonic, juridic, administrativ și patrimonial, condusă de un preot paroh numit de Chiriarhul (arhiepiscopul sau episcopul) eparhiei respective.

Art.50 - În cadrul întregii slujiri preotesti: învățătoreasca, sfântitoare și pastoral-misionară, parohul exercită următoarele atribuții: (...)

e. Cu aprobarea prealabila scrisa a Chiriarhului, reprezinta parohia in justitie, in fata autoritatilor locale si fata de terti, personal sau prin delegati. In aceeaasi masura, clericii din parohii, in virtutea juramantului de ascultare (subordonare) fata de Chiriarh depus la hirotonie si, respectiv, monahii, in virtutea votului monahal al ascultarii, pot sa compare in fata instantelor judecatoresti numai cu aprobarea prealabila scrisa a Chiriarhului, inclusiv in cauze de interes personal; (...)

j. **Administreaza patrimoniul parohiei in conformitate cu hotararile Adunarii Parohiale si ale Consiliului Parohial si controleaza modul de administrare a bunurilor institutiilor culturale, social-filantropice si foundationale bisericesci din parohie;**

Art.55 - (1) Adunarea Parohiala exercita urmatoarele atributii: (...)

j. **Face propuneri spre aprobare Consiliului Eparhial, cu privire la transmiterea cu orice titlu a folosintei sau proprietatii asupra bunurilor imobile parohiale** (vanzare, cumparare, inchiriere, schimb etc.), precum si asupra grevarii cu sarcini sau afectarii de servituti a bunurilor parohiale, cu exceptia bunurilor sacre, care nu pot fi instrainate;

k. Aproba masuri pentru administrarea proprietatilor mobile si imobile ale parohiei, supraveghind buna intretinere a edificiilor bisericesci, culturale, social-filantropice si foundationale;

(2) **Hotararile Adunarii Parohiale cu privire la atributiile aratate sub lit. d, e, i si j devin valabile numai dupa verificarea si aprobarea lor de catre Consiliul Eparhial.**

Art.64 - (1) Parohul este administratorul intregii averi parohiale mobile si imobile impreuna cu Consiliul Parohial, sub controlul Centrului eparhial, si raspunde canonic-disciplinar, administrativ-bisericesc in fata acestuia, iar pentru administrarea si gestionarea defectuoasa a averii bisericesci, raspunde in fata instantelor civile, in baza legislatiei civile si penale.

Art.72 - Protopopul este, pe teritoriul protopopiatului sau, reprezentantul oficial al Centrului eparhial fata de autoritatile publice locale si fata de terti si indeplineste sarcinile ce-i sunt atribuite prin prezentul Statut, regulamentele bisericesci si alte dispozitii in vigoare. In aceasta calitate lucreaza cu incuviintarea Chiriarhului pe care il informeaza, in prealabil, asupra problemelor respective.

Art.84 - (1) Eparhiile sunt unitati bisericesci constituite dintr-un numar de parohii, grupate in protopopiate, precum si din manastirile aflate pe un anumit teritoriu. In cuprinsul eparhiilor pot functiona institutii de invatamant teologic si confesional, social-filantropice etc.

(2) **Eparhiile sunt Arhiepiscopii sau Episcopii, conduse de către Arhiepiscop sau Episcop.**

Art.85 - Organismele de conducere ale eparhiei sunt: Chiriarhul (Arhiepiscopul sau Episcopul eparhial), Adunarea Eparhiala ca organism deliberativ, Consiliul Eparhial si Permanenta Consiliului Eparhial ca organisme executive.

Art.90 - Adunarea Eparhiala este organism deliberativ pentru toate problemele administrative, culturale, social-filantropice, economice si patrimoniale ale eparhiei.

Art.92 - Atributiile Adunarii Eparhiale sunt: (...)

b. Vegheaza la respectarea, in cuprinsul eparhiei, a masurilor cu caracter unitar prevazute de Statut, regulamentele bisericesci si de hotararile organismelor bisericesci centrale privitoare la administrarea bunurilor mobile si imobile ale unitatilor de cult din intreaga eparhie, precum si a altor bunuri patrimoniale, culturale si epitropesti ale acestora; (...)

l. **Hotaraste cu privire la modul de administrare a bunurilor eparhiei, precum si ale institutiilor si fundatiilor eparhiale, in conformitate cu dispozitiile legale in vigoare;**

Art.95 - Consiliul Eparhial este organism executiv al Adunării Eparhiale și are în competența problemele bisericești administrative, culturale, social-filantropice, economice, patrimoniale și fundamentale pentru întreaga eparhie.

Art.98 - Consiliul Eparhial exercită în timpul dintre sesiunile Adunării Eparhiale atribuțiile acestea prevăzute în art.92, lit. a, b, c și l, precum și următoarele atribuții: (...)

k. Hotărâste cu privire la transmiterea cu orice titlu a folosinței sau proprietății asupra bunurilor imobile ale unităților bisericești din eparhie (vânzare, cumpărare, închiriere, schimb etc.), precum și asupra grevării cu sarcini sau afectării de servituti a bunurilor acestor unități, cu excepția bunurilor sacre care sunt inalienabile;

l. În cazul înstrăinării (vânzare, donație etc.) bunurilor imobile ale Centrului eparhial (clădiri sau terenuri), Consiliul Eparhial propune, spre aprobare, Adunării Eparhiale, soluții statutare. Hotărârile privind înstrăinarea devin valide numai după aprobarea lor de către Sinodul Mitropolitan;

m. Administrează bunurile mobile și imobile ale eparhiei, ale instituțiilor și fundațiilor eparhiale, în conformitate cu hotărârile Adunării Eparhiale;

Art.99 - Hotărârile Adunării Eparhiale, ale Consiliului Eparhial și ale Permanentei Consiliului Eparhial devin executorii după confirmarea lor, în scris, de către Chiriarhul locului.

Din analiza acestor prevederi putem concluziona că tocmai Arhiepiscopia Iașilor are astfel de competențe, și anume de a hotărî darea în folosință gratuită a terenului de 90 mp, teren ce aparține Parohiei Sf. Nicolae – Humulești - Tîrgu Neamț, aceasta din urmă poate propune darea în folosință însă decizia finală revine Adunării Eparhiale, deci Arhiepiscopiei.

II. În ceea ce privește aspectul dării în folosință gratuită a terenului solicitat de către Mitropolie, se impun a fi analizate următoarele prevederi legale:

➤ Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare art. 124 prevede ca „Consiliile locale (...) pot da în folosință gratuită pe termen limitat bunuri mobile și imobile, proprietate publică și privată locală ori județeană, după caz, persoanelor juridice fără scop lucrativ care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică (...);”

➤ Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată:

• Art. 8 alin. 1 „Culte recunoscute sunt persoane juridice de utilitate publică. Ele se organizează și funcționează în baza prevederilor constituționale și ale prezentei legi, în mod autonom, potrivit propriilor statute sau coduri canonice”. Biserica Ortodoxă Română este recunoscută ca fiind de utilitate publică conform Anexei la Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată, pct. 1.

• Art. 9 alin. 3 „Autoritățile publice cooperează cu cultele în domeniile de interes comun și sprijină activitatea acestora”.

• Art. 10 alin. 1 „Cheltuielile pentru întreținerea cultelor și desfășurarea activităților lor se vor acoperi, în primul rând, din veniturile proprii ale cultelor, create și administrate în conformitate cu statutele lor”.

• Art. 12 Utilizarea fondurilor bănești primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și respectarea destinației bunurilor primite în proprietate sau folosință de la autoritățile publice locale ori centrale se supun controlului statului.

• Art. 29 alin. 1 „Culte au dreptul exclusiv de a produce și valorifica obiectele și bunurile necesare activității de cult, în condițiile legii”.

➤ Legea 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult

• Art. 1 „Biserica Ortodoxa Romana si celelalte culte religioase au, in exclusivitate, dreptul de producere si valorificare a obiectelor si vesmintelor de cult, precum si de tipărire a cartilor de cult, a celor teologice sau cu continut bisericesc, necesare practicării cultului. Prin obiecte de cult, in sensul prezentei legi, se înțeleg vasele liturgice, icoanele metalice sau litografiate, crucile, crucifixe, mobilierul bisericesc, cruciulitele si medalioanele cu imagini religioase specifice cultului, obiectele de colportaj religios si altele asemenea. Se asimilează obiectelor de cult si calendarele religioase, precum si produsele necesare exercitării activității de cult, cum ar fi tămâia si luminările, cu exceptia celor decorative si a celor pentru nunti si botezuri. Prin vesminte de cult, in sensul prezentei legi se inteleg si stofele si broderiile specifice, necesare realizării vesmintelor respective. De asemenea, se asimilează obiectelor de cult tipăriturile de cult, manualele si cursurile teologice necesare desfasurarii activității din institutiile de invatamint religios ale cultului respectiv.

• Art. 2 Producerea sau valorificarea bunurilor prevăzute la art. 1 de către alte persoane, fizice sau juridice, decât cultele religioase se poate face numai cu autorizarea lor prealabila, data in conditiile stabilite de către fiecare cult in considerarea propriei sale exclusivități”, din Legea nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult.

Analizând prevederile de mai sus putem concluziona că statul român recunoaște B.O.R.-ului statutul de utilitate publică. Însă considerăm că statutul de utilitate publică ar trebui coroborat și cu interesul local, tocmai pentru a satisface acest interes, în speță al locuitorilor orașului.

Acest lucru s-a realizat tocmai prin inițiativa membrilor consiliului local de a aproba HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei – Arhiepiscopia Iașilor, cu amendamentul: darea în folosință gratuită a suprafeței de 313 mp teren aparținând domeniului public al orașului, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei – Arhiepiscopia Iașilor, se face sub condiția atribuirii în folosință gratuită a suprafeței de 90 mp teren ce aparține Parohiei Sf. Nicolae – Humulești, către orașul Tîrgu Neamț, în vederea construirii unui sens giratoriu pentru fluidizarea traficului din zonă.

Scoaterea acestui amendament (introdus de către consilierii locali, în ședință) din cuprinsul hotărârii ar duce la concluzia unui favoritism, în condițiile în care pe raza orașului își desfășoară activitatea alte două magazine ce comercializează obiecte de cult bisericesc – ortodox: magazinul *Odorul* al Protopopiatului Tîrgu Neamț din str. Ștefan cel Mare și magazinul IF Movilă Elena din str. Cuza-Vodă (ortodox de rit vechi). Precizăm și faptul că pe teritoriul orașului și a zonelor limitrofe își desfășoară activitatea și alte culturi religioase recunoscute de către statul român.

Activitatea B.O.R.-ului presupune două laturi: una non profit și una economică. Un magazin bisericesc servește interesului economic prin obținerea de venituri; este un interes economic dar considerăm că poate fi privit ca și unul spiritual, prin punerea la dispoziție, prin vânzare, a obiectelor de cult, obiecte ce nu pot fi comercializate de alți comercianți, biserica asigurându-și singură veniturile. Acest aspect vine în contradicție cu, spre exemplu, edificarea

unui lăcaș de cult. Activitatea unui locaș de cult (ex. biserică) este o activitate spirituală și servește interesul local (organizarea ceremoniilor religioase, etc.).

În doctrină și în practică există discuții în contradictoriu privind utilitatea publică a BOR – ului. Într-adevăr acest lucru este recunoscut de către legiuitor (legea 489/2006 art. 8 alin. 1) însă se pune și următoarea problemă: după cum spuneam mai sus activitatea bisericii presupune două aspecte unul non profit (prin lăcașele de cult, etc.) și unul economic (prin comercializarea obiectelor de cult, etc.). Acest din urmă aspect este contracarat de prevederile legii 489/2006: art. 1, art. 10 și art. 29, menționate mai sus.

➤ Noul Cod Civil

- Art. 874 alin. 1 “dreptul de folosință asupra bunurilor proprietate publică se acordă, cu titlu gratuit, pe termen limitat, în favoarea instituțiilor de utilitate publică”;
- Art. 551 alin. 1 pct. 9 „Sunt drepturi reale: (...) dreptul de folosință”;
- Art. 861: alin. 1 „bunurile proprietate publică sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile”; alin. 3 „În condițiile legii, bunurile proprietate publică pot fi date în administrare sau în folosință și pot fi concesionate ori închiriate”.
- Art. 866 „drepturile reale corespunzătoare proprietății publice sunt dreptul de administrare, dreptul de concesiune și dreptul de folosință cu titlu gratuit”, din Noul Cod Civil.

Concluzionând cele relatate mai sus, rămâne la latitudinea organului deliberativ (cel care a introdus condiția) de a hotărî dacă scoaterea amendamentului din cuprinsul hotărârii aduce sau nu atingere interesului public local.

Propunem, spre analiză și aprobare, Consiliului local al orașului Tîrgu Neamț, prezentul proiect.

Sef Serviciul Juridic,
Cons.jr. Oana -Maria Iftode

Șef Serviciului Urbanism și Amenajarea Teritoriului
ing. Ion Rusu

Compartiment Planificare și Dezvoltare locală
Ing. Amihăilesei Constantin Daniel

PRIMĂRIA ORAȘULUI TÎRGU NEAMȚ

str. Ștefan cel Mare 62, 615200 Tîrgu Neamț, Tel. 0233/790245; 790305; Fax: 0233/790508

Nr. 6267 din 24.03.2016

EXPUNERE DE MOTIVE

pentru modificarea art. 1 din HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor

Luând act de adresa nr. 18324 din 02.09.2015 a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei prin care ni se aduce la cunoștință dorința Mitropoliei de a edifica, în orașul Tîrgu Neamț, un magazin bisericesc pentru obiecte și cărți bisericești, solicitând atribuirea în folosință gratuită a unui teren intravilan în suprafață de 313 mp situat în orașul Tîrgu Neamț – str. Ștefan cel Mare, cu vecinătățile: N- str. Ștefan cel Mare; E- Blendea Ioan; S- teren domeniul public al orașului; V- cale de acces (teren domeniul public al orașului) și de adresa nr. 3683/21.03.2016, înregistrată în instituție sub nr. 5971/21.03.2016 prin care se solicită atribuirea suprafeței necondiționată de darea în folosință gratuită a suprafeței de 90 mp aparținând Parohiei Sf. Nicolae Humulești;

Având în vedere prevederile:

Art. 124 din legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 8 alin.1, art. 9 alin. 3, art. 10, art. 29 din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, republicată;

Art. 1 și 2 din Legea 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult;

HG nr. 58/2008 privind recunoașterea Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române;

Art. 874 alin. 1, art. 551, art. 861, art. 866 din Noul Cod Civil;

Art. 136 alin. 4 din Constituție;

Propun spre aprobare Consiliului Local al orașului Tîrgu Neamț modificarea art. 1 din HCL nr. 255/17.12.2015 privind darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor după cum urmează:

Art. 1. Se aprobă darea în folosință gratuită a unei suprafețe de teren de 313 mp, teren aparținând domeniului public al orașului, identificat în anexă, parte integrantă la prezenta, către Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Arhiepiscopia Iașilor, în vederea edificării unui magazin pentru comercializarea obiectelor de cult și carte religioasă.

Transmiterea în folosință gratuită se face pe o perioadă de 49 de ani.

Art. 2. Celelalte prevederi rămân neschimbate.

Inițiator,

Primar, Vasilică Harpa